

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 36/2019-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. januára 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Stankom, Obrody 25, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 491/2015 a sp. zn. 4 Co 492/2015 z 25. októbra 2017 a namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 76/2018 z 18. júla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. októbra 2018 doručená [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „žalobca vo 4. rade“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 491/2015 a sp. zn. 4 Co 492/2015 z 25. októbra 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods.1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Cdo 76/2018 z 18. júla 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti v relevantnej časti uvádza:

„Okresný súd Bratislava I rozsudkom sp. zn.: 16 C/116/2007 z 23. 4. 2015 návrh sťažovateľa o samostatnom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej v súvislosti s jeho trestným stíhaním zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že odporcovi v súvislosti s konaním o návrhu sťažovateľa a náhradu trov konania nepriznáva, pričom v tomto výroku a ani v inom výroku o nároku sťažovateľa na náhradu trov konania sťažovateľovi odporcom súd nijako nerozhodol, hoci mu to Krajský súd v Bratislave v rozsudku z 18. 6. 2014 uložil...“

Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu..., z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a, b, d, f O. s. p., § 221 ods. 1 písm. f, h O. s. p. podal odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn.: 16 C/116/2007 z 23. 4. 2015 a to:

I. proti výroku, ktorým súd odporcovi v súvislosti s konaním o návrhu sťažovateľa náhradu trov konania nepriznáva, pričom v tomto výroku a ani v inom výroku o nároku

sťažovateľa na náhradu trov konania navrhovateľovi odporcom súd nijako nerozhodol a teda aj proti neexistencii rozhodnutia o náhrade trov konania navrhovateľa odporcom

a

II. proti výroku, ktorým súd návrh sťažovateľa v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol...

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd rozsudkom sp. zn.: 4 Co/491/2015, 4 Co/492/2015 z 25. 10. 2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby sťažovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy potvrdil. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd nijako nerozhodol o priznaní či nepriznaní trov konania týkajúcich sťažovateľa a ani nevrátil vec v tejto časti súdu prvej inštancie aby o tom rozhodol, tak ako mu to uložil už v rozsudku sp. zn. 4 Co 300/2013 z 18. 6. 2014. Výrok, ktorým potvrdil zamietnutie žaloby sťažovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil to tým, že odvolací súd sa stotožnil s právnymi závermi Okresného súdu Bratislava I a konštatuje správnosť jeho dôvodov a že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci zamietol... až zákon 514/2003 Z. z. účinný od 1. 7. 2004...

Sťažovateľ vo veci včas podal dovolanie.

V dovolaní sťažovateľ tvrdil, že v konaní sa v medziach zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutiami orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom domáhal samostatného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej mu v dôsledku jeho trestného stíhania podľa § 11 a nasl. Obč. zák. a § 420 a nasl. Obč. zák. vychádzajúc z § 20 zák. č. 58/1969 Zb. Zák. č. 58/1969 Zb. ktorý upravuje náhradu škody spôsobenú rozhodnutiami štátu priamo nerieši náhradu nemajetkovej ujmy, ale podľa ktorého, pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom. Štát a v jeho mene štátny orgán nemôže v rámci trestného konania vydať rozhodnutie súkromnoprávne a keďže tento zákon stanovuje pre právne vzťahy upravené v tomto zákone pre riešenie náhrady škody aplikovať Obč. zákonník musí sa aplikovať Obč. zák. aj ohľadne rozhodnutí v oblasti verejného práva a teda aj trestného práva, lebo inak by § 20 zák. č. 58/1969 Zb. nemal význam.

Sťažovateľ vo svojom dovolaní poukázal na znenie konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva na vec sa vzťahujúcu a z ktorej odvodzoval svoj nárok...

Dovolací senát Najvyššieho súdu SR uznesením sp. zn. 8 Cdo/76/2018 zo dňa 18. júla 2018 dovolanie sťažovateľa odmietol.“

V súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru rozsudkom krajského súdu sťažovateľ predovšetkým uvádza, že krajský súd mu nedal špecifickú odpoveď na odvolaciu námietku, podľa ktorej *„v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva je možné domáhať sa náhrady za nemajetkovú ujmu podľa ust. § 11 a nasl. Obč. zák. ak takáto žaloba je v zásade spôsobilá napraviť situáciu poškodeného v oblasti nemajetkovej ujmy, takéto konanie môže byť v zásade zahájené proti štátu alebo zodpovednému jedincovi“*.

Sťažovateľ uvádza, že v priebehu odvolacieho konania poukazoval aj na skutočnosť, že jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorého *„podmienky neboli upravené v Zákone č. 58/69 Zb. v znení do 30. 06. 2004... vyplýva priamo z Dohovoru“*.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ďalej tvrdí, že *„krajský súd mal povinnosť rozhodnúť o trovách sťažovateľa v súvislosti s uplatnením jeho jednotlivých samostatných nárokov v tomto konaní, pričom túto povinnosť uložil okresnému súdu nadriadený súd“*.

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru uznesením najvyššieho súdu, sťažovateľ uvádza, že *„dovolací súd napriek konštantnej judikatúre nenapravil situáciu sťažovateľa... v oblasti nemajetkovej ujmy...“*, čím porušil aj princíp právnej istoty. Uvedenú námietku odôvodňuje s poukazom na rozpor napadnutého rozhodnutia s *„konštantnou rozhodovacou praxou“* najvyššieho súdu (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 177/2005 z 31. 5. 2017 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 15/2012 z 30. 9. 2013) a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) *„vo veci M. Babjak a ost. proti Slovenskej republike“* a nespĺnenie si zákonnej povinnosti predložiť vec veľkému senátu najvyššieho súdu.

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp zn.: 4 Co/491/2015; 4 Co/492/2015 z 25. 10. 2017 porušil základné právo sťažovateľa... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2/ Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 8 Cdo/76/2018 zo dňa 18. júla 2018 a konaním ktoré mu predchádzalo porušil právo sťažovateľa... na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti upravené v čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom upravené v čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa článku 8 ods. 1, 2 dohovoru.

3/ Zrušuje sa uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo/76/2018 zo dňa 18. júla 2018 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp zn.: 4 Co/491/2015, 4 Co/492/2015 z 25. 10. 2017 a vec sa vracia tomuto orgánu na nové prejedanie a rozhodnutie.

3/ Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi... primerané finančné zadostučinenie v sume 3.000,- eur. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd SR sú povinné spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi túto sumu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú povinné spoločne a nerozdielne nahradiť... trovy právneho zastúpenia v sume 325.42 eur na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 2 mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne

napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľa namietajúceho porušenie svojho základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

II.1 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv rozsudkom krajského súdu

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstata argumentácie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sa koncentruje na námietku jeho nedostatočného odôvodnenia, podľa ktorej sa krajský súd dostatočným spôsobom nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľa, pretože nedostal špecifickú odpoveď na odvolaciu námietku, podľa ktorej „*v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva je možné domáhať sa náhrady za nemajetkovú ujmu podľa ust. § 11 a nasl. Obč. zák. ...*“, a že jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva „*priamo z Dohovoru*“.

Sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd mal povinnosť rozhodnúť o jeho trovách v súvislosti s uplatnením jeho jednotlivých samostatných nárokov.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnutý rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný a akceptovateľný z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatňuje.

Krajský súd v relevantnej časti svojho rozsudku uvádza:

„Ak teda žalobca 4/ za žalovaného označil Slovenskú republiku, zastúpenú ústredným orgánom štátnej moci a v popise rozhodných skutočností vychádzal z jeho práv upravených zákonom č. 58/1969 Zb. (resp. v zmysle znenia žaloby i zo zákona č. 514/2003 Z. z.), správne súd prvej inštancie postupoval, ak nárok žalobcu subsumoval pod uvedený zákon a nároky z neho vyplývajúce a na rozhodnutie o žalobou uplatnenom nároku ho aj správne aplikoval. Žalobca 4/ teda nesie zodpovednosť za ním v žalobe zvolený okruh rozhodných skutočností nárok determinujúcich, ktorý v priebehu konania pred súdom inštancie nezmenil. V elektronickom podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 25. 05. 2012 (č. l. 150 spisu) síce poukazoval na ust. § 11 a nasl. OZ a na čl. 10 ods. 1, 2 Listiny základných práv a slobôd, avšak len v spojení s ust. § 20 zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorého pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom. Rovnako na pojednávaní pred súdom prvej inštancie konanom dňa 23. 04. 2015 právny zástupca žalobcu 4/ uviedol, že v konaní sa domáha náhrady škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., s tým, že s poukazom na jeho ust. § 20 sa domáha ochrany osobnosti podľa § 13 OZ a náhrady škody podľa § 420 a nasl. OZ. Uvedeným ustanovením § 20 zákona č. 58/1969 Zb. však nemožno rozsah jeho úpravy a nárokov z tejto úpravy vyplývajúcich rozšíriť o nárok na ochranu osobnosti a o nárok na náhradu škody podľa OZ ako *lex generalis* k špeciálnemu zákonu č. 58/1969 Zb. nakoľko tento právnu úpravu o rozsahu náhrady fyzickej osobe štátom za nezákonné rozhodnutie štátneho orgánu má. Iný nárok v zmysle žalobcom vymedzených rozhodných skutkových okolností nebol predmetom konania. Predmetom konania v zmysle žaloby a konania súdu prvej inštancie vychádzajúceho z nej bol nárok žalobcu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom...

... Ako už uviedol, odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 18. 06. 2014 č. k. 4Co 300/2013-273 vzhľadom na skutočnosť, že k vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania vo vzťahu k žalobcovi 4/, od ktorého sa nárok odvíja, keďže trestné stíhanie bolo následne zastavené a z tohto dôvodu sa na dané uznesenie vzťahuje podmienka nezákonnosti rozhodnutia, bolo vydané v čase účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., podmienky zodpovednosti štátu za nemajetkovú sú dané len v prípade tejto ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe, resp. v dôsledku zatknutia alebo zadŕžania fyzickej

osoby, keďže v zmysle čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd musí ísť o pozbavenie osobnej slobody, a nie len o trestné stíhanie ako také...

... Ak žalobca 4/ v rámci odvolacích argumentov poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. 10. 2010 sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, je potrebné uviesť, že toto rozhodnutie pojednáva o tom, že i zastavené trestné stíhanie je trestným stíhaním nezákonným, zakladajúcim nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., s ktorým právnym záverom sa súd prvej inštancie a taktiež i súd odvolací súd stotožnil, s tým však, že podľa danej hmotnoprávnej normy je možné odškodniť len škodu, avšak nie nemajetkovú ujmu.

... Pokiaľ žalobca 4/ v rámci odvolacích argumentov poukazuje na súdne konanie vedené pred Okresným súdom Trebišov sp. zn. 11 C 88/2008, ktorého predmetom bolo odškodnenie sudcu nezákonne disciplinárne stíhaného, tento odvolací argument vyhodnotil odvolací súd za neopodstatnený, nakoľko na rozdiel od uvedeného konania predmetom preskúmaného súdneho konania je nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. a nie nárok na ochranu osobnosti v dôsledku nesprávneho zásahu do osobnostných práv žalobcu 4/.

... Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd vyhodnotil všetky odvolacie námietky žalobcu 4/ za nedôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa zamietnutia jeho žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP i odvolaním napadnutý výrok o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom 4/ a žalovaným, nakoľko na tento výrok rozhodnutia bolo správne aplikované ust. § 142 ods. 3 OSP odzrkadľujúce zásadu prevažného úspechu strán sporu v konaní. Súd prvej inštancie i v odôvodnení tejto časti svojho rozhodnutia správne vyslovil, že neúspech žalovaného znamenal neúspech len v nepatrnej časti vzhľadom na žalobcovi 4/ prisúdenú sumu oproti jeho žalobnému petitu. Napadnutý výrok tak presne určuje, kto má nárok na náhradu trov konania, v akej výške a proti komu. Ak žalobca 4/ argumentuje výlučným oprávnením súdu rozhodnúť o výške nemajetkovej ujmy, odvolací súd tento argument hodnotí ako neopodstatnený, nakoľko v preskúmanej veci bola žaloba žalobcu 4/ v časti náhrady nemajetkovej ujmy zamietnutá v celosti. “

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa na základe vlastných myšlienkových konštrukcií vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa a uviedol konkrétne právne dôvody, prečo jeho nárok na úhradu nemajetkovej ujmy považoval za nedôvodný. Sťažovateľovi dostatočným spôsobom ozrejmil, prečo jeho nárok nemohol vyplývať priamo z dohovoru a tiež prečo nemožno aplikovať zovšeobecnené právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na ktoré sa v priebehu konania sťažovateľ odvolával.

Z citovanej časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd tiež reagoval na sťažovateľovu námietku týkajúcu sa jeho povinnosti rozhodnúť o trovách konania v súvislosti s uplatnením jeho samostatných nárokov.

V okolnostiach danej veci preto nič nesignalizuje, že by napadnutým rozsudkom krajského súdu mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru. Uvedené platí aj v prípade, keď sa podstata právnych úvah sťažovateľa odlišovala od názoru krajského súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí, avšak svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv uznesením najvyššieho súdu

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je námietka sťažovateľa o porušení princípu právnej istoty pretože najvyšší súd rozhodol v rozpore s „*konštantnou rozhodovacou praxou*“ najvyššieho súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva a zároveň si nesplnil zákonnú povinnosť predložiť vec veľkému senátu najvyššieho súdu.

Pravidlá tykajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, ako aj vytvárať určitý procesný filter zabraňujúci neúmernej litigačnej záťaži najvyššieho súdu v prípade, ak vec *prima facie* nedosahuje intenzitu odôvodňujúcu zásah z pozície dovolacieho súdu, pričom vzhľadom na ich jednoznačné vyjadrenie dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované.

Z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľa odôvodnil s poukazom na to, že sťažovateľ nevymedzil „*dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP vadou v procesnom postupe súdu, ale vadou v právnom posúdení veci*“, keďže v dovolaní uviedol, že „... *Krajský súd v Bratislave ako dovolací súd rozsudkom... rozhodol v rozpore so zákonom a konanie ako celok nevykazuje znaky spravodlivosti a to preto, že súdy zamietli priznať žalobcovi v 4. rade nemajetkovú ujmu a tiež preto, že nerozhodli o trovách konania žalobcu v 4. rade*“. Najvyšší súd ďalej konštatoval, že ani po 1. júli 2016 nie je „*žiadny dôvod pre odklon od... chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci... na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia*“.

Otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (*mutatis mutandis* IV. ÚS 35/02). Postup všeobecného súdu v súlade so zákonom preto nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd uvádza, že z citovanej časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva aj to, prečo sťažovateľom uvádzané rozhodnutia všeobecných súdov, najmä rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 177/2005 z 31. mája 2017 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 15/2012 z 30. septembra 2013 a Európskeho súdu pre ľudské práva neboli vo veci sťažovateľa relevantné, čím sa zároveň aj objasňuje postup najvyššieho súdu, ktorý vec sťažovateľa nepredložil veľkému senátu najvyššieho súdu.

V súvislosti s namietaným porušením hmotných práv sťažovateľa (čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru) ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd, rešpektujúc ustavnoprocené princípy garantujúce základné právo strán sporu na súdnu ochranu, podľa názoru ústavného súdu v konaní o ochranu tohto práva a v spojení s ním posúdil aj namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru. Ústavný súd dospel k záveru, že aj z hľadiska posúdenia týchto práv nie je uznesenie najvyššieho súdu ani svojvoľné a ani arbitrárne.

Z už uvedených dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2019